

GRANITA

Ziar Politic Național-Liberal

Director: IOSIF VULPE

Redacția și Administrația:
ARAD, PIATA AVRAM IANCU No 7.

Abonamente:

Pe un an	—	—	—	300 Lei
Pentru sprijinitori	—	—	—	1500 „
Pentru instituții și autorități	—	—	—	2000 „

BINE-AI VENIT MĂRIA TA!

*In orașul, la hotar, de strață
cu lumini de glori însoști
și plin de-a strălucirii Tale vrajă,
să fi, Mărite Domn, binevenit!*

*Cu sufletele'n febră de iubire
Te salutăm și vrere și credință
ni le proșternem căli Tale Sire
să mergi din biruință'n bir uință.*

*Pe Regele 'nfloririi României
'E îmbrășișăm cu pacea dăruită
în tot belșugul roadelor Domniei
de veacuri viitoare proslăvită;*

*Mai sărutăm, Măria Ta, pământul
acesta sfânt pe care calci cu dor
și ne legăm, pe vecl, cu jurământul
să Ți-l păstrăm cu jertfa tuturor!*

Petre Selegean

MAJESTATE,

Aradul și Județul Aradului, cu trecutul adânc încrustat în istoria frământărilor noastre de odinioară, primește cu nețărmită bucurie augusta vizită a Măriei Tale. Poporul județului, cu tălăzuri de urale izbucnite din străfundurile sufletului tumultuos de dragoste pentru cel mai de frunte cetățean al Țării, primește în mijlocul său pe acela care, din înălțimea Tronului, priveghiază și cârmuiește cu adâncă înțelepciune rosturile gleei românești.

Mândria noastră este la înălțimea dragostei ce păstrăm Măriei Tale pentru că Ai ales Aradul, — orașul unde a fost plănuită marea înfăptuire de mai apoi din câmpia Albei Iulii, — pentru desfășurarea întrecerilor între destoinicii ostași ai armiei călăreților noștri.

Și dacă Aradul s'a făcut vrednic de atențiunea Măriei Tale, prin trecutul din care s'au plămădit atâtea fapte mărețe, noi cei de astăzi vom ști, sub oblăduirea falnicului nostru Rege, să păstrăm și s'apărăm tot ceea ce s'a clădit cu chibzuința și jertfa lor.

Din toate marginile județului s'a adunat popor dornic să vadă, o clipă măcar, pe Suveranul care-i este atât de aproape'n totdeauna, prin grija ce arată pentru toate nevoile lui

*„și-acum, de drag, poporul se frământă
„cu sufletu'n furtuni de osanale
„și 'ntr'un delir de bucurie cântă
„cucerne imn împărăției Tale”*

(Ion Molea)

iar văzduhul e plin de miresmele celor mai alese flori ale gândurilor noastre gingașe și de preț cu cari Te învăluim.

Măria Ta,

În amintire ne mai dăinuiește încă scrâșnetul nostru de ieri, dar svârcolirile de astăzi ale asupritorilor de atunci, adresate acestor părți de țară, întâlnesc zidul de netrecut al hotărârii noastre de a apăra acest hotar până la ultima suflare, pentru gloria Măriei Tale, cu atât mai mult cu cât n'am putea îngădui stăpânire străină pe meleagul ce-a fost plin de clocotul uralelor țîșnite din piepturi românești, de dragul Regelui României Întregite.

Poporul arădan depune la picioarele Măriei Tale, în ziua în care este cinstit de augusta-Ți vizită, toată stăruința imboldului de a rămâne neclintit în slujba Țării și-a Tronului.

Iosif Vulpe

Ziua Eroilor

Idealul omenesc, al omului pământean și pentru viața pământească, este eroismul. Nu oricine se poate ridica, însă, până la această înaltă treaptă de înțelegere a rostului omenesc și până la puterea de a ajunge a lui. Pentru că, a fi erou înseamnă, în cea dintâi linie, să renunți la tine să înțelegi că nu tu contezi, că tu ești totul și nici cât ești nu poți fi independent; că faci parte dintr-o omenire către care ai datoria fiecărui mădular din trupul tău, către tine.

E foarte greu să înțelegi acestea toate, dacă nu crezi în Patrie, după cum crezi în viața de veci a sufletului.

Și încă, dacă ai ajuns să înțelegi că viața unui mădular din trupul tău este prețul vieții tale, mai trebuie să ai și curajul, hotărârea de a te despărți de acel mădular, fără considerație la durere sau regrete.

Neamul românesc se poate mândri, — în fața acelor cari pot pricepe temeiul mândriei acesteia — că este neam de eroi. Românul este într'atâta visător — prin identificarea vieții lui cu viața naturii, prin contopirea stropului său de viață cu eternitatea vieții Naturii — încât nu i-a fost greu să înțeleagă, prin intuiție, care este

frumosul absolut și cu cât valoarea lui e mai mare decât orice durere sau bucurie pământească

Neamul românesc a trecut, în decursul sbuciumatei lui istorii, prin atâtea evenimente, cari pe alt neam l-ar fi fărâmițat, încât a învățat a prețui Patria.

De aceea, atunci când soldatul român a fost chemat să întregască hotarele acestei Patrii, pe care alții o știrbiseră samavolnic, nici o clipă n'a stat la îndoială și oricare s'a aruncat în toila bătăliei, murind cu bucuria gândului că a contribuit la întregirea Patriei lui și la mândria celor ce vor rămânea s'o vadă și să trăiască între frații fără jug străin pe grumaz.

Jertfa lor nu poate fi prețuită. Ea poate fi doar înțeleasă, admirată și urmată. De aceea în această zi închinată lor, nu numai datoria de-a le așeza flori pe mormânte o avem, ci și pe aceea de a lua hotărârea să ne străduim a ne apropia de ei, căci și noi putem contribui la înălțarea Patriei, fiecare cu puterile sale. Jertfa eroilor Neamului numai în așa fel va avea valoare pentru Patrie, dacă nu o vom lăsa să se piardă, ci-i vom ține mereu aprins și tot mai luminos, sfântul foc.

p. s.

Intr'o zi de vară...

Intr'o zi de vară, vestea soarelui Prințului drag, s'a împrăștiat cu iuțea fulgerului pe'ntr'eg pământul românesc...

S'au cutremurat munții, au răsunat văile de chiote de bucurie, și s'a înveselit poporul.

Niciodată, până atunci, Imnul Regelui n'a fost intonat cu mai mult entuziasm, de către bătrâni și copii deopotrivă.

Intr'un sat, pierdut printre dealurile glorioasele Zărand de odinioară — leagănul vrerilor de mai bine a atâtor mucenici ai neamului — vestea a fost primită cu aceeași nețărmită bucurie din bordeie și palate, din orașe și îndepărtate cătune.

Țăranii falnici, cu fața brăzdată bărbătește de munca fiecărei zile, cu vorba cumpătată și liniștită, s'au desțelenit o clipă din întoarcerea durerilor, și s'au bucurat. Copilărește și sincer dar minunat de frumos.

Spontană, sărbătorirea evenimentului așteptat ani de-a rândul, a început fără indicații din partea oficialității care nu știa ce să facă, printr'o impresionantă și laconică rostire:

Fraților! Trăiască Regele.

Uralele de bucurie au împânzit văzduhul, purtându-și ecoul până'n creierul munților veșnic verzi, până'n întinsul

nesfârșit al câmpiilor cu grăunțuri, până'n stea vecinilor din spre Soareăsare și dinspre Soare apune.

Și s'a jucat apoi românește, hora, hora unirii ce nu mai poate fi tulburată nici odată.

Și'n ritmul horei, în loc de chiuiturile obicinuite, își făceau loc urări de bine rostite simplu, dar cu gând curat, pentru Acela care prin văzduhuri venind pe pământ românesc, i-a dat puteri înzecite pentru deatunci înainte.

Și'n hora aceea din care n'a lipsit niciunul din plugarii satului meu, am avut viziunea clară a întregului popor românesc — ce-a cunoscut deopotrivă jug unguresc, cînt rusesc și cruzime turcească — unit deasupra sub sceptrul unui Rege tinăr și cu nestrămutată dorință de-ași duce supușii pe drumurile glorioase cari numai ele dau dreptul la pagini luminoase în Cartea de Aur a omenirii.

Poporul românesc este un popor tânăr, răbojul vieții lui având prea puține creștături.

Sortit îi este însă, ca de aci înainte sub poava înțeleaptă a al Majestății Sale Regele Carol II-lea, să urce spre acelea culmi, la cari vitejia și sufletul îl îndreptătesc.

Vladimir Barbu

Desvelirea bustului M. S. Regelui Carol al II-lea la Oradea

În cadrul unei solemnități, la Oradea s'a făcut Duminecă fastuoasă desvelirea a statuei M. Sale Regelui Carol II, opera sculptorului O. Han.

Ea reprezintă pe M. Sa Regele în mărime naturală, în uniformă vânătorilor de munte, și este așezată în mijlocul parcului Alba Iulă, care a luat numirea de „Parcul Regele Carol II“.

Bihoreni au ridicat această statuie în semn de omagiu, a dus M. Sale și pentru a cimenta amintirea zilei de 6 Iunie 1930, când M. Sa, pe calea aerului, s'a reîntors în țară coborând pentru prima dată în Țara Bihariei.

Duminecă o mulțime imensă a venit din întreg cuprinsul județului, formând o gloată de 20.000 persoane. Trupele din întreaga garnizoană au fost de față.

Din partea guvernului au fost prezenți d-nii miniștrii V. Pop și Tiberiu Moșoiu, președintele Camerei Deputaților, d. Matei Vasiliu, senator Suciu, Ionel, etc.

Au mai luat parte la importantul eveniment P. S. S. Episcopul dr. Nicolae Popovici, dr. Ioan Picu Băncilă, prefectul jud. Bihor, deputat Petru Fo-

dor, primarul șef al municipiului Oradea, dr. Sofronie Sângeorgheanu, v. primar al municipiului, general Sabin Bănciu, comandantul Diviziei XVII inf. dr. Atanasiu, președintele Tribunalului, dr. Fildan, dr. Dimitriu, consilier la Curtea de Apel din Oradea, senator L. Bica, senator Păcala, deputat Gheorghe Bota, deputat Ion Mangra, Augustin Chirila, subprefect și alte persoane marcante din Oradea și jur.

La ora 13 a început slujba religioasă, oficiată de P. S. S. Episcop dr. Nicolae înconjurat de un sobor de 8 preoți.

După săvârșirea slujbei religioase, desvelirea tricolorului cu care era acoperită statuia, s'a făcut de către d-nii miniștrii Valer Pop și Tiberiu Moșoiu, în timp ce muzicile militare intonau Imnul Regelui iar mulțimea a izbucnit în urale nesfârșite. Momentul a fost extrem de emoționant și mulți nu și-au putut reține lacrimile.

După săvârșirea serviciului divin seria cuvântărilor a fost deschisă de P. S. S. episcopul Nicolae.

Apoi au mai vorbit d-nii: Tiberiu Moșoiu, d. ministru Valer Pop și drept încheiere, dr. P. Fodor primarul Orăzii.

Mesajul M. S. Reginei Maria

Simpatia caldă ce Mi s'a arătat în timpul boalei Mele, îngrijorarea sinceră pe care a inspirat-o sănătatea Mea, sutele de dovezi de credință și devotament ce și-au făcut drum până la Mine în lunile de încercare cât am fost întinsă la pat, M'au mișcat atât de adânc, încât doresc să vă trimit la toți, mari și mici, la toți cari sunteți aproape sau departe, un mesaj de mulțumiri pornite din cel mai curat și nestăpânit indemn al inimii.

Deși nu am fost așa de bolnavă după cum s'a spus, Mi a trebuit totuși multă răbdare pentru a rămâne atâta timp în pat, smulsă de la viața și activitatea Mea obișnuită și, mai cu deosebire, lipsită de plăcerea de a fi printre aceia cari au știut să facă să Mă simt, întotdeauna, atât de bine, în mijlocul lor, primindu-Mă și înconjurându-Mă cu sincere manifestațiuni de afecțiune și bucurie.

Când am auzit de lumânările multe cari s'au aprins în toate bisericile pentru însănătoșirea Mea, am văzut toate aceste flăcări slabe înmănunchindu-se într'o lumină mare și puternică, lumina speranței și a dragostei,

care a adus multă mângâiere în odaia Mea de suferință.

Mai mult decât ori cari alte momente, acest timp de suferință Mi a dat prilejul să simțesc că vechile legături de afecțiune și neclintită încredere, cari ne-au acropiat și ne-au strâns laolaltă atâta vreme de ani, ne pot fi slăbite și cu atât mai puțin sfărâmate.

Odiuina ce Mi s'a recomandat Mă, va reda cât de curând, nădăjduesc, și cu puteri reînnoite îndatoririlor Mele, dar în așteptarea ceasului fericit când voi putea iarăși să Mă mișc printre voi, doresc ca acest mesaj cu mulțumirile Mele pline de cunoștință, să nu întârzie să ajungă la aceia cari Mi au arătat simpatia și dragostea lor.

Vree bunul Dumnezeu să Mă hărăzească încă pușini ani, pentru ca să pot continua să împart lașesc și mai departe — așa după cum am făcut dealungul întregii mele vieți — toate necazurile și bucuriile voastre, toată speranțele și grijele voastre, într'o înțelegere adâncă ce mi va oferi împotriva oricăror clipe vitrege pe care am putea fi chinată mai să le mai înfruntăm împreună.

MARIA are

M. S. Regele și refacerea economică a țării

Progresul și succesul pe care l-a înregistrat țara noastră, pe țărâm economic, se datoresc în prima linie, marelui conducător al destinului românesc: M. S. Regelui Carol al II-lea.

Cu toate prilejurile, Suveranul nostru, a afirmat ideea refacerii economice a Țării, precum și dezvoltarea comerțului și industriei noastre naționale.

Grija pe care acest iubit, înțelept și mare Rege a avut-o față de comerțul și industria națională s'a văzut în numeroasele Sale cuvântări și îndrumări, înute cu anumite ocazii, pre-

cum și în Mesajele regale.

Încă dela venirea la cârmă a actualului regim, găsim anunțarea: unui program de măsuri menite să raționalizeze și să intensifice producția națională, asigurând reluarea activității economice intense și rodnice.

O perioadă de vădită prosperitate economică, a început atunci peste țară, care a scos viața economică, comercială și industrială din marea depresiune economică.

„Opera pe care Guvernul meu și-a propus să o înlăptuiască — a spus M. S. Regele — este în plină desfășurare.

În toate domeniile vieții Statului, acțiunea de construcție și de refacere a fost dusă cu hotărâre și tenacitate, obținându-se într'un timp scurt rezultate și ameliorări simțitoare.

Situația generală continuă a fi dominată de problemele cu caracter economic și financiar.

Măsurile luate până acum, pentru stăpânirea acestei situații și în special măsurile pentru valorificarea produselor agricole și adoptarea unui nou regim de comerț exterior, împreună cu aplicarea legii lichidării datoriilor, au

(Continuare în pag. 3-a.)

Regele Carol al II-lea Voievodul culturii

„Imi iau angajamentul să fiu și un Voievod al culturii românești“.

(12 August 1930 Carol II)

O familie al cărei conducător este un nevolnic, nu nepriceput, este o familie nenorocită, care se va destrăma curând, se va fărâmița, se va distruge cu siguranță.

Aspectul și soarta familiei va fi din cele mai înfloritoare când pater familias este o mână energică, un bărbat priceput.

Statul nu este altceva decât o mare familie care se supune aceleiași legi.

Din prosperitatea instituțiilor sale se desprinde, se evidențiază, priceperea și energia celui care îl conduce.

Nevoile statului sunt varii și multiple, și energiile tuturor, spre binele tuturor, trebuie să se polarizeze într'o satisfacere lor.

Dar, nu trebuie să se concentreze atențiunea făuritorilor numai spre satisfacerea unor nevoi în complexul detriment al altora.

M. S. Regele Carol II a înțeles perfect acest postulat, și astfel la 25 Mai 1931, în discursul de recepție dela Academia Română a spus că

„oricât de mare ar fi bogăția materială a unei țări și oricât de puternică ar fi puterea ei armată, în fața istoriei omenirii aceea țară nu va avea nici o însemnătate, dacă nu va aduce

lumii aportul ei literar, artistic și științific“.

Plecând dela această convingere, El și-a închinat sufletul și activitatea dezvoltării și prosperării culturii românești.

Pretutindeni unde este ceva de făcut pentru propășirea acestei culturi, M. S. Regele Carol II are de spus un cuvânt, un cuvânt greu, care înseamnă deschiderea drumului și începerea realizărilor.

Nu pregetă a-și da înaltul Său sprijin moral și material sub formă de: îmbolduri, sugestii, premii, ajutoare, adăposturi, pentru a crea o viață mai omenească celor care produc valori culturale.

Această perfectă înțelegere, această întrepătrundere, vine din partea unui om El însuși călătorește la focul sacru al culturii, crescute în preajma gânditorilor neamu-

lui care L-au inițiat în arta lor și L-au făcut să-i aprecieze și să-i îndrăgească pe acești făuritori și plămuitori.

Și oridecători se află în mijlocul lor nu uită să-și exprime bucuria.

„Sunt fericit — a spus Suveranul în cuvântarea rostită la 20 Mai 1933, de ziua cărții — de a fi astăzi în mijlocul D-voastră, pentru că Mă simt într'un cerc de prieteni“.

Simțimintele acestea calde, luminoase ale unui suflet cuprins de dogoarea dorului de a face „ca această frumoasă și bogată țară, prin virtuțile și cultura ei, să stea alături de toate țările civilizate“ L-au arătat drumul pe care trebuie să Lurmeze pentru a-și da cu folos sprijinul Său pentru răspândirea cărții, căci — după cum a spus în discursul

rostit de ziua cărții — „v suntem datori să încurajăm în primul rând cărțile cari pot sluji la ridicarea morală a poporului și cari pot să difuzeze în întreaga națiune cunoștințele de care ea are neapărată nevoie.“

Increderea nestrămutată în fericitul viitor al țării noastre îl găsește temei în valorile sufletești ale poporului, și consideră ca linie directoare a întregii sale trude a dascălilor educarea și dezvoltarea acestor valori sufletești.

La Sibiu, la 24 Iulie 1932, în cuvântarea rostită în mijlocul învățătorimii a spus că „a învăța dascăl nu înseamnă a rosti o simplă buclie, de pe căștile tedră, ci a fi un îndrumător al sufletului tineretului — astăzi, pentru acest Suveran înțelept, întronarea culturii este omi-

Regele și tinerețelul Grijă Regală pentru armată

Temelia pe care un popor își clădește viața viitoare, este fără îndoială tinerețelul. Și dupăcum este organizat acest tineret, așa vor fi mâine conduse destinele țării și ale poporului.

De sigur că educația tinerețelului românesc de după război n'a fost ceea ce trebuia să fie.

Țară infiripată din frați, țară care a fost sub atâtea stăpâniri, ne lipsea acea unitate sufletească, care singura putea să unească de națiuni puternice.

Aproape zece ani, am trăit într-o splendidă fericire, a visului realizat în Camera Albei-Iulii. Ne-am dezinteresat de problemele vitale ale neamului, ne-am deosebit de tot ce ar fi trebuit să ne intereseze.

Treburile publice au cunoscut eclipse și masa poporului — masă care în general, nu este capabilă de o acțiune în adevăr rațională — a intrat în eror, pentru că ea nu este capabilă de voință proprie, de inițiativă, de diriguire individuală și de voință politică hotărâtă — a fost lăsată la voia întâmplării.

Factorii politici au evitat să se dea poporului ceea ce trebuia, în cadrele unui stat național și unitar: educație rațională și etică.

Și această educație cetățenească trebuia începută din tinerețel, pentru că pe oamenii îmbătrâniți în sisteme administrative și politice eronate, nu-i poți schimba așa de ușor.

Iată de, înaintea tuturor, Majestatea Sa Regele a înțeles ce trebuie să facă pentru poporul său.

Și în 9 Mai 1934, s'au pus prin lege — bazele Oficiului național de Educație Fizică (O.E.T.R.) și „Straja Țării” pentru a coordona și armoniza acțiunile tuturor organizațiilor, a căror țintă este educația tinerețelului între 7 și 18 ani.

Cu un program unitar și sub conducerea unui consiliu superior prezidat de Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, acest oficiu, este un prețios îndreptar al educației tinerețelului vârstare ale neamului, căci al fiind imaginea reală programului educativ, urmărește educația morală, socială, națională și fizică a tinerețelului românesc.

Iar despre rezultatele acestei acțiuni pentru formarea unui tinerețel conștient de menirea lui, manifestările publice ale școlarilor străferi și cercetași sunt îndeejuns de elocvente.

În cadrele străjeriei, micii străjeri învață prin exemplu care se adresează sufletului și nu prin mijloace pedagogice, dragostea pentru Dumnezeu, Dinastie, Națiune și Pământ Românesc.

Cu un astfel de tinerețel, pregătit temeinic sub Regală privigherie, pentru istoria de mâine, viitorul țării nu ne îngrijorează. Căci o țară care știe să-și crească vârstare în dragoste pentru Tron și tradiția glorioșilor înaintași și teamă de Dumnezeu, nu este niciodată, sortită pieririi, ci numai faptelor mărețe.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, El însuși Părinte, a socotit în Augusta Sa înțelepciune, că Vlăstarul Regal, Alțeta Sa Regală Voevodul Mihai, trebuie crescut în aceleași principii cași tinerețelul țării.

Iată de, în toate manifestările tinerețelului întâlnim chipul falnic și mintea ageră a Voevodului Mihai.

Pentru ziua de mâine, Regele și zupă crescuți în același ritm al dragostei față de glia românească, vor crea țară vrednică și temută.

Căci tinerețelul de astăzi, a cărui educație este desăvârșită sub Regală privigherie va avea mâine, dupăcum însăși Majestatea Sa Regele, a spus la 20 Octombrie 1930 în Cluj, „idealul și credința ca această frumoasă și bogată țară, prin virtutea și cultura ei, să stea alături de toate țările civilizate”.

Iar la Cernăuți în 25 Mai 1933, adresându-se studenților, Majestatea Sa spune:

„Pentru viitor, voi veți fi acei ostași ai culturii românești, pe care Eu, Regele vostru, vreau să mă sprijin pentru întărirea și progresul iubitei noastre Români.”

Să o știți aceasta și când veți intra în lupta reală a vieții, să păstrați intacte

tinerețea și entuziasmul sufletească, căci ele sunt cele mai sigure îndemnuri la înfăptuirea marilor realizări”

Conduc de aceste minunate principii și Regale îndemnuri, tinerețelul țării întregi, îndreptăm într'un singur gând și glas, rugăminte către Tatăl ceresc, pentru că în marea Lui bunătate, să hărăzească Majestatei Sale Regelui Carol al II-lea și Dinastiei Românești, domnie lungă și fericită, spre gloria Tronului și a Neamului.

Augusta Miclea

„România, care și-a văzut îndeplinit. cu atâtea jertfe, visul secular, știe ce vrea să zică un războiu. De aceea vrea o oștire puternică, păzitoare a păcii, dar și păzitoare neadormită a neștirbirei hotarelor”

Carol al II-lea

În cadrul discursului pe care Excelența Sa prof. Ignat Moscicki, președintele republicii polone, l-a rostit drept răspuns la cuvintele cu cari a fost salutată de M. S. Regele Carol al II-lea, cu prilejul vizitei șefului statului polon la București, de

a spus că poporul românesc, ca și cel polonez, înconjoară armata sa cu deosebită dragoste. Și este acesta un adevăr care ne măgulește. Poporul românesc este un popor de eroi cari își iubesc Patria și sunt gata să se jertfescă în orice moment pentru ea. Și cum armata noastră reprezintă însăși garanția integrității hotarelor cari îngrădesc această dragă Patrie a românilor, fiecare soldat purtând în suflet sămânța eroismului, este natural ca poporul nostru să-și iubească armata ca pe un simbol și ca pe-o realitate în același timp.

Cine, însă, din întreaga țară este mai în măsură să cunoască și să aprecieze armata românească? Acela care a fost în mijlocul ei în nenumărate rânduri, în zile grele și în zile de sărbătoare, Acela care o iubește pentru că o cunoaște și-o înțelege M. S. Regele Carol al II-lea șeful ei suprem.

Chiar M. S. Regele a spus doar: „Eu cunosc oștirea Mea, am trăit în mijlocul ei în strâns contact cu soldatul și ofițerul român și știu că, bine instruită, este un zid de netrecut la hotarele Patriei.”

Dragostea M. S. Regelui pentru armata Sa se contopește cu dragostea-I pentru Țară și de aceea a stăruit să le unească în stăruie colaborare. Știind că armata e gata să se jertfescă pentru Țară, M. S. Regele a cerut și Țării sacrificii pentru armată.

M. S. Regele a dorit să dea României siguranța care depinde în rindul dintâi de puterea armatei. Și i-a dat-o, inițind și desăvârșind, — cu colaborarea primului Său sfetnic, — gigantică operă de înzestrare a oștirii, în așa fel încât chiar M. Sa a fost mulțumit, la manevrele din toamna trecută, de materialul care în mână soldatului român este garanția bunei apărări a unei Români eterne în granițele cari i se cuvin.

Astăzi, după expresiunea M. S. Regelui Carol al II-lea, armata noastră este într'adevăr: „Reazimul de temelie ale existenței Statului, suprema garanție de pace și de apărare a granițelor țării.”

Înmănușiemu-ne, de aceea, toți românii, sentimentele de înaltă recunoștință față de falnicul nostru Rege și-i jurăm că, alături de armată, vom apăra, cu prețul nostru, Țara și Tronul, România și pe Regele ei.

d. c.

Programul concursului campionatului „Calului de armă”

Joi, 10 Iunie, orele 7.30, va avea loc proba de dresaj în manejul deschis sau închis (după împrejurări) al Reg. I. Roșiori, str. Aural Vlaicu, cazarma „Regele Ferdinand”.

Vineri, 11 Iunie, cu începerea dela orele 7, va avea loc proba de fund Gross-Country. Steeple Chase, și Plat: a) „Proba de Fond”, plecarea după terenul de exercițiu cazarma Reg. I. Roșiori, spre Nord-Est spre Decebal — apoi spre Ferma Ing. Butoescu — terenul de Gross (la Est de Ferma Farkas. b) Terenul de Steeple și Plat, pe câmpul de instrucție „Ciala”.

Sâmbătă, 12 Iunie, cu începerea dela orele 16, concursul de obstacole pe Hipodromul din Cetate, unde va avea loc și distribuția premiilor.

Suveranul României va primi comanda unui regiment polonez

Cu prilejul vizitei Suveranului României la Varșovia, la sfârșitul lunii Iunie, se va da M. S. Regelui comanda unui regiment de vânători polonezi.

Această comandă se acordă unui Suveran străin pentru prima oară de către Polonia.

D. Gheorghe Tătărescu
primul sfetnic al M. S. Regelui Carol al II-lea

M. S. Regele și refacerea economică a țării

(Continuare dela pagina 2-a)

mulează industria în munca națională.

Rezultatele acestor preocupări, se găsesc în Mesajul regal din toamna anului următor, 1936 — care glăsuiește astfel: „Nu mai puțin trebuie să ne mulțumim cu începutul de prosperitate care, după atâția ani de criză se vedește azi în activitatea generală a țării: Sporirea producției generale și intensificarea remuneratorie a comerțului exterior, care se va solda în acest an cu excedent de mult timp neatins, sunt semnele unei înviorări economice datorate de cele mai bune nădejdi”.

Iată deci, cum an de an, — sub aceste auspicii și în acest cadru — Suveranul a așezat industria și comerțul țării, astfel că anul acesta, în cele cincizeci luni, la un export de 12 miliarde lei, avem un excedent al balanței comerciale de 5 miliarde lei!

Iar, în ce privește industria — prin înalta grijă a M. S. Rege-

lui, s'a ajuns astăzi la o producție record și la dezvoltarea industriei metalurgice care prin comenzile de armament, au atins dezvoltarea industriilor similare streine.

Refacerea economică, comercială și industrială de azi, — operă așa de mare în viața Statului nostru — se înfăptuiește de un guvern plin de răspundere față de viitorul țării și sub înaltul control al M. S. Regelui Carol al II-lea, care și în această direcție înțelege chemarea Sa.

Președintele republi- cei polone, la București

Sosirea în Capitală — Toastul M. S. Regelui Carol al II-lea și răspunsul dlui Moscisky

Trenul special care-a sosit ieri la ora 4 jum. dimineața la frontieră, gara Grigore Ghica Vodă, aducând pe președintele republicii poloneze Moscicki și ministrul de externe Beck, s'a în dreptat spre București, oprindu-se la Cernăuți și Bacău unde s'a făcut o primire oficială, trupele aflate pe peron, dând onorurile. Deasemeni s'a făcut primiri oficiale și la Buzău și la Ploiești. Trenul președintelui polon a sosit în gara Mogoșoaia la ora 4 d. a. La coborârea din tren președintele a fost primit de M. S. Regele Carol II și Maria Sa Marele Voevod, membrii guverului și corpului diplomatic, ofițerii superiori, etc.

D. Donescu, primarul municipiului capitalei a prezentat în altului oaspe tradiționala pâine și sare.

După ce președintele Moscicki a trecut în revistă compania de onoare, în sala de recepție a gării s'au făcut prezentările. Cortegiul s'a format apoi astfel: în prima trasură „Daumont“ au luat loc Suveranul și președintele republicii poloneze, iar în cea de a doua, Marele Voevod Mihai și colonelul Urdăreanu. Trăsurile au fost escortate de două escadroane din regimentul de gardă. Colonelul Beck a luat loc în automobilul ministrului de externe Antonescu. Pe tot drumul parcurs dela gara Mogoșoaia până la piața Palatului a fost un entuziasm deosebit. Trupele din garnizoană au fost înșirate dealungul pitală. Toate casele au fost admirabil pavozate, cu drapelele românești și poloneze. În piața palatului a avut loc, în fața înaltului oaspe, M. S. Regelui, Marelui Voevod și invitaților, defilarea trupelor din garnizoana București, sub comanda generalului Ilasievici.

D. președinte a fost găzduit la Palatul Regal deasupra crăiului a fost orborat și și draoulul polonez.

Luni seara M. S. Regele a oferit, în cinstea distinsului oaspe, un dineu la care au luat parte membrii corpului diplomatic, membrii guvernului și președinții corpurilor legiuitoare.

Cu prilejul acestui dineu M. S. Regele Carol al II-lea a rostit următoarele:

Domnule Președinte

Este o mare bucurie pentru Mine de a putea saluta în Capitala Țării Mele pe Excelența Voastră, președintele Poloniei aliate și prietene.

Din prilejul sosirii Excelenței Voastre, urările de bine nu sunt numai ale Mele ci ale Țării întregi.

Vizita Excelenței Voastre de astăzi are o însemnătate cu atât

mai mare cu cât astăzi, mai mult ca oricând se simte nevoia întăririi solidarității internaționale. Aceste legături au pornit din interese vitale ale celor două țări și și sunt menite să se întărească și mai mult.

Scopul nostru este să putem stabili pacea în lume. Credința noastră este că pacea poate fi asigurată numai de o astfel de politică din care lipsește spiritul de dușmănie și pe baza legămintelor solide, exclude orice posibilitate de atac. Pe această cale a evaluat politica țării noastre și cu aliații și prietenii noștri formează o bază sigură a păcii.

Domnule Președinte,

Vizita Excelenței Voastre redăsteaptă în inimile noastre amintirea ocelor zile când neuitatul mareșal Pilsudsky a adus iubitelui și neuitatului Meu părinte salutul cald al Poloniei. Ei au fost clăditorii alianței noastre

Răspunsul președintelui

Sire,

Din adâncul inimii mele mulțumesc M. Voastre pentru cuvintele, izvorite din adâncă prietenie, pe care mi le-ați adresat, cu cari m'ați primit în Capitala acestei țări și din partea mea nu pot manifesta decât bucurie pentru vizita mea care este încă o dovadă despre legăturile strânse cari unesc țările noastre.

Și amintirile mele se îndreaptă înspre vremea când capii celor două țări: Regele Ferdinand și mareșalul Pilsudsky, cu colaborare personală au pus bazele alianței polono-române și această alianță a devenit un element fundamental al stabilizației Europene.

De atunci au trecut 15 ani multe legături politice și internaționale s'au schimbat, dar alianța polono-română nu nu mai că a rămas neatinsă, dar cu timpul, a devenit mai puternică, mai interioară.

În conștiința puterilor lor de creațiune Polonia și România pot privi cu încredere în viitor.

La activul fiecăreia din cele două țări se pot înscrie progrese însemnate atât pe teren politic, cât și pe teren economic și cultural. Cele două națiuni sunt perfect conștiente că siguranța țării este o indispensabilă condițiune a dezvoltării interioare. Sunt conștiente și de a vedea că această siguranță este creiată în primul rând de puterea proprie. Aceasta explică dragostea adâncă cu care este înconjurată armata în amândouă țările. O altă condițiune de prima importanță a siguranței pentru Polonia și România este alianța dintre cele două țări, care le unește și care este un element important al păcii și e-

și trebuie să păstrăm în inimile noastre amintirea lor pioasă. Observând întâmplările istoriei, putem vedea că legăturile dintre cele două țări își au originea nu numai dela reclădirea Poloniei, ci sunt cu mult mai vechi.

Reprezentanții și realizatorii alianței polono-române au putut găsi în istorie și'n inimile, popoarelor noastre acel simțământ din care au isvorit legăturile calde ale celor două țări pe cari vizita de astăzi a Excelenței Tale le strâng și mai mult. De aceea, nu este o formalitate rece, Domnule Președinte, când Vă spun că Vă salutăm cu inima plină de bucurie în țara noastră, ci adevăr pe care îl simt toate inimile românești. Ridic paharul în sănătatea Excelenței Tale precum și pentru înflorirea scumpei noastre aliate Poloniei.

La acestea, a răspuns, pe un ton cald, d. Mosciski, președintele republicii polone.

chilibrului în această parte a Europei, Polonia privește cu bucurie dezvoltarea importantă a României, care este rezultatul domniei creatoare a Majestății Voastre.

Dovada popularității și dragostei adânci de cari se bucură dinastia și națiunea română în Polonia, este uriașă însuflețire arătată cu prilejul vizitei A. S. R. prințului moștenitor la Varșovia, precum și aceea însuflețire cu care poporul polonez urmărește această vizită a mea.

Ridic paharul pentru sănătatea M. S. Voastre și a Dinastiei precum și pentru fericirea popoarelor noastre.

Serbările dela 8 Iunie

Ziua de 8 Iunie a fost serbată cu deosebită strălucire în Capitală. La locul serbărilor M. S. Regele a fost însoțit de președintele Republicii Polone și de marele Voevod Mihai.

Prin fața tribunei au trecut în pas de defilare, reprezentanții asociațiilor sociale, școlile și organizațiile studențești între cari străjerii, cercetașii foștii legionari etc. Peste 20000 de tineri s'au pândat prin fața tribunei.

Poporul a aclamat fastuos pe Domnitor și pe Moștenitorul Tronului.

La amiazi s'a dat un banchet în onoare d-lui președinte Mosciski, iar seara s'a făcut retragerea cu torțe prin fața Palatului Regal.

În toate orașele țării ziua restaurației a fost serbătorită cu servicii divine și manifestațiunile tinerești ale străjerilor și școlior. S'au aprins focuri pe munți și în piețele publice și în piețele publice și s'au cântat cântece de viteji și bucurie.

Trăiască Regele

S-au implinit șapte ani, decât pasărea de oțel, despăcând văzduhul, a readus în Țară pe Acela Care de atunci este iubitul nostru Suveran. Recunoașterea destinelor acestui Neam, recepționarea telepatică a voinței naționale, hotărârea luată prompt și executată cu curaj, un sbor năpraznic, un prim contact cu masele Națiunii și apoi o fremitică explozie a ahtierilor sufocate după Prințul Carol, — iată primele momente trăite cu înfrigurare ale Restaurației. Cel revenit dintre nori, parcă a ridicat de atunci întreaga Națiune Românească în mai înalte sfere de preocupări. Inițiativele regești, înaltul Său interes și îndrumările ce dă pentru ocrotirea tuturilor claselor sociale, eficiența sugestiilor Sale, protejirea culturii românești, toate faptele și prețioasele mozaicuri ale faptelor Sale, contribuie zi de zi, cu sistem, dibăcie și viziune clară, la ridicarea prestigiului Țării, la definitivă întărire și consolidare a ei între vecinicele hotare actuale. Avem, cu toții, certitudinea, că nu suntem o generație de sacrificiu cum le place unora să spună, ci suntem o generație, care prin sacrificiile celor 800 000 de eroi, avem privilegiul înălțător de a neda contribuția pacinică, constructivă la conservarea patrimoniului național, încrezătorii în rezultatele scon-

tate, căci avem ca înaltător, Suveran Anim și Priceput Indrumător M. S. Regele Carol II. Dacă visatul ideal național al Românilor s-a înnit, avem azi nețărmă bucurie să avem ca Stă al Destinilor Țării pe A pe care înainte de U generația Marelui Rege azi, îl visa ca pe pri povestilor povestite de rinți, cu păr de aur și privirea visătoare. Așa l știut dela Tebea, dela B dela Mesteacăn, așa l visat la Brașov de unde măream cu toții nizuiri și rezultatele Sale studii frământat de aceleași biții ale materiilor de ca și noi cei de dinca de Carpați. Epoca eroi Românilor a oțelit suflet și voința, inima și creș visătorului Prinț și conș de istorica chemare ce pentru Țară și Națiune, tăzi domnește cu toată nicia ale cărei rezultate cu toții o resimțim, dar Istoria din perspectivele venite va putea aprecia șezându-L între cei mari Domnitori ai Săi. Urâm Majestății Sale nătate și domnie lungă tru a se bucura de rezultele regenerării Nați întreprinsă cu mână fe de Majestatea, Sa spre ria Patriei și Binele Na nei Române!

Dr. Romulus Coțoiu
președintele comisiei interimare
arădane

Sărbătorirea întoarcerii M. S. Regelui

Duminică dimineața s'a serbat și generalii prezenți.

pe aerodromul Băneasa, ziua de „6 Iunie 1937“ când s'au implinit șapte ani dela data venirii M. S. Regelui Carol II-lea, pe calea aerului, în țară.

În jurul locului unde, în 1930 a aterizat Suveranul, s'a format un careu în care erau așezate o parte din avioanele noastre de luptă și bombardament.

La orele 12, a sosit M. S. Regele, descinzând din automobil împreună cu A. S. R. Marele Voevod Mihai.

Nouă distincțiuni

După terminarea serviciului religios persoanele care urmau să primească din mâna Suveranului noile distincțiuni, între cari și d. R. Coțoiu primarul Aradului au făcut front la vre-o zece metri în fața locului unde M. S. Regele, înconjurat de membrii guvernului, îi i-a chemat pe rând.

După terminarea ceremoniei conferirii de către M. S. Regele a distincțiilor, a avut loc defilarea trupelor și a cavalerilor ordinului „Virtutea Aeronautică“ sub comanda d-lui gen. Beroniady. În front au defilat și M. S. Voevodul Mihai, membrii guvernului

Cercetarea avioanelor

M. S. Regele și Marele Voevod Mihai însoțiți de d-nii Gh. Tărescu, gen. adj. Paul Angelescu, ing. Radu Irimescu, și Victor Ionescu au inspectat apoi avioanele noi de bombardament ministru al aerului a dat Suveranului câteva explicații vitoare la avioanele „P. Z.“ ce se fabrică la Brașov.

După această minuțioasă vizită Suveranul, însoțit de Marele Voevod Mihai și de membrii guvernului se îndreaptă spre banchetul unde a luat masa cu valerii ordinului „Virtutea Aeronautică“ și cu noii medaliați care s'a desfășurat într-o atmosferă de caldă camaraderie.

Nomărul viitor al „Graniței“ va apare Sâmbătă la amiazi, cu darea seamă asupra serbărilor cari va asista M. S. Regele și importante personalități politice și militare ale țării.